

2/2013 | <http://tvu.acs.si> | <http://tvu.acs.si/koledar> | <http://tvu.acs.si/paradaucenja>

Evropsko leto državljanov

Dr. Jernej Pikalo, minister za izobraževanje, znanost in šport

Odnos državljana do nacionalne države se je spremenil, saj imamo nadnacionalne institucionalne ureditve in več nivojsko vladanje, kar postavlja vprašanje migracij preko konteksta nacionalnega okvira.

[Več na strani 3](#)

Pokroviteljstvo Slovenske nacionalne komisije za UNESCO

Magda Tovornik, podpredsednica SNK za UNESCO

Ne učite se le zase, temveč zato, da bi sodelovali pri izboljšanju kvalitete življenja vseh prebivalcev na tem svetu – je morda lahko kaj bolj plemenitega od tega?

[Več na strani 4](#)

Odprtje TVU v Novi Gorici

Aljuš Pertinač, državni sekretar na MIZŠ

Odprta vrata prizorišč po vsej državi ter zgledi uspešnih učečih se posameznikov, skupin in podjetij, privabljajo vse, ki se zavedajo pomena znanja in si zanj vse življenje prizadevajo.

[Več na strani 5](#)

Andragoški kolokvij

Dr. Marina Lukšič Hacin, ISIM, ZRC SAZU

Medkulturni odnosi so ena od osnovnih predpostavk aktivnega državljanstva globalne dobe. Le na ta način lahko zgradimo spoštljivo skupnost – s konceptom aktivnega državljanstva vzgajamo otroke.

[Več na strani 5](#)

Parada učenja

Mihaela (zapisala v knjižico učečih se z naslovom Naj se sliši moj glas, ki je nastala ob Paradi učenja 2013 v Žalcu)

Učenje je del življenja in če sem dovolj pozorna, si lahko vsak večer priznam, da sem se naučila kakšne malenkosti na novo.

[Več na strani 8](#)

TVU gostuje

Udeleženka 13. Festivala za tretje življenjsko obdobje

Učenje je potoček, ki te nikoli ne odžaja.

[Več na strani 15](#)

Za nami je uspešen TVU 2013

Delovna skupina za TVU

Gledamo že naprej in se veselimo letošnjih prireditev.

[Več na strani 17](#)

Vsebina

TVU 2013 – polnoleten in uspešen	3–7
Dobitniki priznanj za promocijo učenja in znanja odraslih	7–8
TVU se povezuje	8–10
Kotiček je vaš	10–15
TVU gostuje	15–17
Gledamo naprej	17–18

Andragoški center Republike Slovenije
Slovenian Institute for Adult Education

Založnik: Andragoški center Slovenije, Šmartinska 134a, 1000 Ljubljana | **Uredili:** Nevenka Kocijančič (T: 01 5842 595, E: nevenka.kocijancic@acs.si) in mag. Zvonka Pangerc Pahernik (T: 01 5842 567, E: zvonka.pangerc@acs.si) | **Jezikovni pregled:** Nevenka Kocijančič | **Korektorja:** Peter Monetti, mag. Zvonka Pangerc Pahernik | **Oblikovanje:** David Fartek

ISSN 1583-3746 | Številko je mogoče prebrati na: <http://tvu.acs.si/novice>.

Izdajo glasila TVU novice denarno omogoča Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

TVU novice so skupno glasilo izvajalcev izobraževanja in učenja v Sloveniji, ki jih združuje zanimanje za projekt Teden vseživljenjskega učenja (TVU) in dejavno sodelovanje v njem. Glasilo je namenjeno obveščanju o pripravljanih, spremljajočih in sklepnih dejavnostih TVU, spodbujanju in usklajevanju sodelujočih ter izmenjavi njihovih izkušenj.

TVU 2013 – polnoleten in uspešen

Teden vseživljenjskega učenja (TVU) je v letu 2014 dopolnil osemnajst let. Na domačih tleh in v tujini je doživel obilo potrditev. Kazalniki uspeha so rekordni, festival je čvrsto zasidran na državni ravni, zlasti po zaslugi koordinatorjev se je izjemno razmahnil na krajevni ravni. Porajajo se nove pobude za še večjo prodornost festivala! Naš namen pa je še vedno: prebiti krog prepričanih in pritegniti čim več tistih, ki še niso vključeni v vseživljenjsko učenje.

Uvod

[TVU 2013](#) smo sicer že izpeljali v maju in juniju, dejavnosti zanj pa tečejo vse leto. Pričujoča izdaja TVU noviček je ena od sklepnih nalog projekta. V njej pišemo o razsežnostih in vrhuncih našega festivala učenja. Prostor namenjamo pričevanjem soustvarjalcev, pišemo pa tudi o povezovanju in pojavljanju doma in v tujini.

Novosti letošnjega TVU sta bili [Borza TVU](#) in [Pobude za razvoj TVU](#). V prvi smo zbirali ponudbe izvajalcev izobraževalnih in drugih dejavnosti za gostovanje na različnih prizoriščih TVU, objavljali povpraševanja po vsebinah, ki bi jih želeli gostiti na svojih prizoriščih, ter vabili na zanimive dogodke različnih izvajalcev, na katere ste nas še posebej opozarjali. Porodilo se je kar nekaj oblik sodelovanja. Z Borzo TVU bomo nadaljevali tudi v prihodnje. Na spletni strani [Pobude za razvoj TVU](#) smo začeli zbirati zamisli, ki bi prispevale k preobrazbi festivala v obdobju do njegove dvajsete obletnice. Skupina, ki bo različne vidike TVU temeljito premislila in predlagala novosti, se bo sestala 6. februarja 2014.

TVU 2014 je torej že v naših mislih in delovnih načrtih. Z njim bomo uradno začeli 9. maja, najverjetneje na Koroškem. Uradni termin bo tekel od 12. do 18. maja, v koledarju prireditev pa bodo šteli vsi dogodki, izpeljani med 1. majem in 30. junijem 2014. Festival bo obogaten s Parado učenja 2014, vodilne teme pa ta hip še niso določene, razen ELD, ki je podaljšano do sredi leta 2014.

Če bi radi sledili novostim v zvezi s TVU 2014, pridno obiskujte naši [spletno](#) in [Facebook](#) stran, pridružite pa se nam tudi na sestanku mreže TVU, ki bo 11. marca 2014.

Teme TVU 2013

[Tematska obarvanost TVU](#) je prirediteljem pomenila neobvezno usmeritev pri snovanju njihovih dogodkov. Leto 2013 je bilo razglašeno za [Evropsko leto državljanov](#) (ELD) in [Mednarodno leto sodelovanja na področju](#)

[voda](#), zato sta se dve temi nanašali na vlogo vseživljenjskega učenja pri pospeševanju teh dveh področij. Z mrežo TVU smo opredelili še štiri vodilne teme, ki so spodaj razvrščene glede na njihov delež v celotni paleti 9.342 dogodkov TVU 2013:

- Aktivno z mladimi in za mlade (24 %),
- Ohranjamo dediščino, uveljavljamo trajnostni razvoj za vse (16 %),
- Dejavno v tretjem življenjskem obdobju (12 %),
- ELD: Pridobivamo in udejanjamo državljanske kompetence (6 %),
- Znanje za zaposlovanje in socialno podjetništvo (4 %),
- Vode povezujejo (3 %).

S projektom TVU smo se v [Program ELD](#) pri Uradu Vlade RS za komuniciranje (UKOM) vključili tudi na druge načine. Na spletni strani smo vzpostavili spletno podstran [ELD](#) z ustreznimi povezavami. Vzpostavljen je bil stik s Centrom za državljansko vzgojo (CDV), ki je na tej strani predstavil svojo pobudo in nato sodeloval na nekaterih prizoriščih TVU. Promocijska gradiva TVU smo opremili z logotipom ELD, ki je bil na voljo izvajalcem TVU za umestitev v njihova gradiva.

Od nacionalnega koordinatorja smo prejeli promocijsko gradivo ELD, ki smo ga delili na omenjenih dogodkih.

Prva priložnost za predstavitev ELD na državni ravni je bila novinarska konferenca ob odprtju

TVU, 9. maja 2013. Na njej je nastopil Matjaž Kek, nacionalni koordinator ELD iz UKOM.

Posebne pozornosti je bila tema ELD deležna na [nacionalnem odprtju TVU](#), 10. maja 2013 v Novi Gorici. Na prireditvi jo je na izvirni način predstavil ambasador ELD, Denis Avdič, ter požel obilo smeha in buren aplavz. Tretji tematski dogodek na državni ravni je bil andragoški kolokvij na temo *Izobraževanje priseljencev v luči ELD*, o čemer pišemo v nadaljevanju.

Lanski temi Evropskega leta, dejavno staranje in medgeneracijska solidarnost, sta bili aktualni tudi letos. S predstavitvijo TVU smo sodelovali na srečanju [mednarodnega projekta Mix@ges](#), 16. maja v Ljubljani, ki ga je organizirala Zveza društev upokojencev Slovenije (ZDUS). Že tradicionalno pa smo nastopili tudi na Festivalu za tretje življenjsko obdobje, čemur posvečamo nekaj besed v nadaljevanju.

Sodelovanje z Unescom

Med posebnostmi letošnjega TVU je bilo častno pokroviteljstvo [Slovenske nacionalne komisije za UNESCO](#) (SNKU), kar je za TVU pomenilo priznanje, obenem pa odgovornost za še bolj kakovostno delo. Mreža TVU je imela pravico do uporabe logotipa SNKU v gradivih TVU.

Magdalena Tovornik, predstavnik SNKU, je s svojim nagovorom navdušila udeležence nacionalnega odprtja TVU. K sodelovanju v TVU na krajevni ravni so bili povabljeni UNESCO glasniki ter šole, članice ASP mreže slovenskih UNESCO šol. Možnosti sodelovanja s SNKU smo letos deloma uresničili, v še večji meri pa se povezovanja nadejamo v TVU 2014.

Financiranje TVU

Sodelovanje v projektu TVU 2013 se je tudi letos sofinanciralo v okviru Letnega programa za izobraževanje odraslih (LPIO). Denarno sta ga vnovič podprli obe pristojni ministrstvi.

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport (MIZŠ) je v okviru ukrepa Izvajanje dejavnosti izobraževanja odraslih v LPIO 2013 namenilo

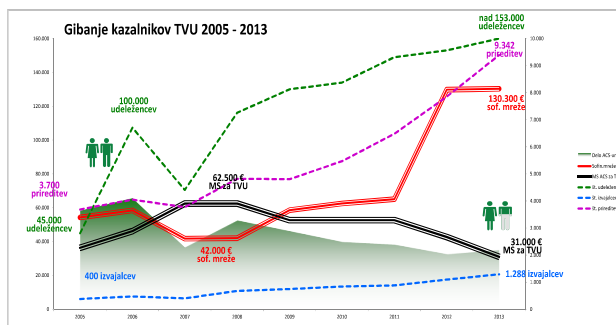
sredstva državnega proračuna za območno oziroma tematsko koordinacijo ter organizacijo prireditev TVU v skupni višini 130.300 EUR.

Razred	Število podizvajalcev oz. prireditev	Obseg sofinanciranja koordinatorjev TVU 2013
1. razred	od 10 do 19	9 koord. po 1.200 EUR
2. razred	20 do 39	17 koord. po 1.900 EUR
3. razred	40 ali več	14 koord. po 2.600 EUR
Skupaj 40 koordinatorjev:		79.500 EUR

79.500 EUR je bilo s [sklepom ministra](#) namenjenih sofinanciranju koordinatorjev TVU, 50.800 EUR pa je bilo prav tako s [sklepom ministra](#) namenjenih sofinanciranju prireditev TVU na krajevni ravni. Sofinanciranje s strani države je ena od primerjalnih prednosti TVU glede na druge države po svetu, ki prav tako organizirajo festivale učenja.

Razred	Število prireditev	Obseg sofinanciranja prireditev TVU 2013
1. razred	od 11 do 29	60 prireditev po 500 EUR
2. razred	30 ali več	16 prireditev po 1.300 EUR
Skupaj 76 prireditev:		50.800 EUR

V [spodnjem grafu](#) prikazujemo porast denarne podpore **mreži koordinatorjev in prireditev TVU** od leta 2005 naprej, kar dokazuje tudi strokovno in politično podporo ozaveščanju javnosti z namenom povečevanja udeležbe v vseživljenjskem učenju.

Po drugi strani je Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (MDDSZ) v okviru postavke Vseživljenjsko učenje oziroma v Letnem delovnem načrtu ACS zagotovilo sredstva državnega proračuna za pokritje materialnih stroškov **nacionalne koordinacije TVU** in organizacije prireditev TVU 2013 na državni ravni v višini 31.000 EUR ter stroškov dela delovne skupine za TVU na ACS, in sicer v višini 2.200 efektivnih ur. Kot je razvidno iz grafa, ta delež pada, kar pa ni toliko odraz zmanjšanja podpore MDDSZ kot internih varčevalnih ukrepov ACS. Kljub temu z nezmanjšano prizadevnostjo izpeljujemo

nacionalno koordinacijo TVU in (so)organiziramo prireditve na državni ravni.

Nacionalno odprtje TVU 2013

Tudi letos je uradni uvod v festival učenja požel obilo pozornosti. Nacionalno odprtje TVU je v petek, 10. maja, v Konferenčnem centru Hotela Perla v sodelovanju z ACS uspešno izpeljala Ljudska univerza Nova Gorica (LUNG), tematski koordinator TVU. S temo *Ženska*

energija – energija prihodnosti so obarvali ne le slovesnost, temveč tudi dvotedenski program dogodkov TVU, ki ji je sledil. Prireditev se je zjutraj začela s strokovno konferenco na temo položaja žensk v slovenski družbi in pomena vseživljenjskega učenja pri tem, popoldne pa se je prevesila v prvo od sedmih izpeljav Parade učenja.

Na odprtju so se zvrstili nadvse zanimivi govorniki – od uvodnih govorcev, sogostiteljev, Mitje Trtnika, podžupana Mestne občine Nova Gorica, in mag. Andreja Sotoška, direktorja ACS, pa do Magdalene Tovornik, predstavnice SNKU, in Aljuša Pertinača iz Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport. Nasmejal nas je Denis Avdič, priznanje z evropske ravni pa nam je izrekla Martina Ní Cheallaigh iz Evropske komisije.

Navdušila nas je tudi sopranistka Julija Kramar, največ pozornosti pa so pritegnili dobitniki priznanj za promocijo učenja in znanja odraslih za leto 2012.

Uspešni učeči se posamezniki, [Lilijana Pahor](#) iz Ljubljane in [Ljubica Fišer](#) iz Sodincev, skupini [Društvo gluhih in naglušnih iz Ljubljane](#) ter [Oblikovalke tekstilnih izdelkov z elementi tradicionalne tekstilne dediščine iz Murske Sobote](#) in učeča se ustanova, [UPI – ljudska univerza Žalec](#), so nas navdušili prek videoportretov in osebno.

Slovesnost je zaključila direktorica LUNG, Nada Uršič Debeljak, z mislijo, da je prireditev brez dvoma povečala prepoznavnost vseh njenih ustvarjalcev iz Nove Gorice in okolice, hkrati pa ponesla glas o TVU in dobitnikih priznanj po vsej Sloveniji.

Mag. Zvonka Pangerc Pahernik, ACS

E: zvonka.pangerc@acs.si

17. andragoški kolokvij

Tema osrednjega strokovnega dogodka TVU 2013, ki ga je ACS uspešno izvedel 5. junija 2013 v veliki dvorani MIZŠ, je bila [izobraževanje priseljencev v luči Evropskega leta državljanov](#). Sodelovalo je približno 80 udeležencev z različnih izobraževalnih in državnih ustanov, med njimi tudi gostje iz hrvaške Agencije za poklicno izobraževanje in izobraževanje odraslih (Agencije za strokovno obrazovanje i obrazovanje odraslih), ki so pohvalili tako vsebinsko kot organizacijsko izvedbo dogodka.

Teoretične poglede na izobraževanje priseljencev in aktivno državljanstvo so predstavili dr. Jernej Pikalo, minister za izobraževanje, znanost in šport, dr. Mitja Sardoč s Pedagoškega inštituta, dr. Marina Lukšič Hacin z Inštituta za slovensko izseljenstvo in migracije pri Znanstveno-raziskovalnem centru Slovenske akademije znanosti in umetnosti in mag. Aleš Bučar Ručman s Fakultete za varnostne vede. Drugi del kolokvija je bil namenjen predstavitvam petih primerov dobre prakse, in sicer so bili z nami predstavniki Centra za državljansko vzgojo, ACS, Ljudske univerze Koper, RIC Novo mesto in ZIK Črnomelj.

Glede na to, da je za uspešno vključevanje priseljencev v izobraževanje odraslih in njihovo vpetost v širšo družbo potrebno sodelovanje več resorjev, smo na kolokvij povabili predstavnike različnih ministrstev, ki so s predstavitvami tekočih projektov in načrtov za prihodnost kolokvij zaključili.

Strokovni dogodek smo končali z mislijo, da je letošnje ELD sprožilo veliko dogodkov in projektov, povezanih z aktivnim državljanstvom. Dobro bi bilo, da se nadaljujejo tudi v prihodnjih letih, saj bodo družbe zaradi novih priseljencev v prihodnosti še bolj večkulturne, kot so zdaj. Priseljenci niso pomembni zgolj zato, ker ponujajo možnost kulturnih izmenjav ter socialni, človeški, kulturni in ekonomski kapital, temveč tudi zato, ker zvišujejo število aktivnega prebivalstva, ki ga primanjkuje v vseh evropskih družbah.

Program kolokvija, povzetke prispevkov, prispevke in fotografije najdete na [spletni strani kolokvija](#).

Dr. Natalija Vrečer in Mateja Pečar, ACS
E: natalija.vrecer@acs.si in mateja.pecar@acs.si

Razstava TVU

Prehojeno pot TVU že tretje leto zapored uspešno predstavljamo s priložnostno razstavo, ki smo jo poimenovali Praznik učenja.

Namen razstave je predstaviti najširši, strokovni in politični javnosti uspešnost projekta TVU, ki se je uveljavil kot vseslovenski festival učenja. Povezuje raznovrstne izvajalce izobraževanja in učenja ter udeležence vseh generacij.

Z razstavo smo se v triletnem obdobju s koordinatorji in izvajalci TVU predstavili na 28 različnih prizoriščih na državni in lokalni ravni. Gostovali smo v 12 različnih krajih po Sloveniji ter v šestih regijah, največkrat v Osrednjeslovenski, pa v Savinjski, Gorenjski, Podravske, Pomurski in Goriški regiji. Razstava je bila na ogled v različnih ustanovah, med drugim v prostorih Državnega zbora RS, na ministrstvih, pristojnih za delo, izobraževanje in kulturo, v ljubljanski Mestni hiši, Slovenskem šolskem muzeju ter Gornjesavskem muzeju na Jesenicah, na Gospodarski zbornici Slovenije, ljudskih univerzah, v občinah, knjižnicah ter drugih ustanovah po Sloveniji.

Predstavili smo se na različnih prireditvah po Sloveniji – na slavnostnih otvoritvah TVU, na Kulturnem bazarju v Cankarjevem domu v Ljubljani, Karavani študijskih krožkov v Bovcu,

na Letnih posvetih izobraževanja odrasli, EKO sejmu v Celju, na Festivalu za tretje življenjsko obdobje v Cankarjevem domu leta 2012 in 2013 ter andragoških kolokvijih. Razstava pa je bila na ogled tudi v dveh nakupovalnih središčih v Ljubljani in Celju.

Več o razstavi ter fotografije z različnih prizorišč razstav si lahko ogledate na spletni strani <http://tvu.acs.si/razstava>.

Erika Brenk, ACS
E: erika.brenk@acs.si

TVU 2013 je bil uspešen tudi v številkah

Osemnajsti TVU je potekal od 1. maja do 30. junija 2013. Uradni Teden so izvajalci po vsej državi zarisovali med 13. in 19. majem. V tem tednu so udeleženci lahko obiskali 3.287 (35 %) vseh dogodkov, v obeh mesecih pa kar 9.443 dogodkov. Prav vsi kazalniki nakazujejo, da je bil projekt uspešen, za kar gre pohvala koordinatorjem (letos jih je bilo kar 41) in vsem podizvajalcem in izvajalcem (skupaj 1.288), ki so vložili veliko truda v pripravo in izvedbo vseh

teh dogodkov. Udeležilo se jih je več kot 153.000 obiskovalcev, kar pa ni končen podatek, saj podatkov o obisku vseh izpeljanih dogodkih nimamo. Za odmevnost po vseh regijah je poskrbelo čez 1.800 objav – največ

prek radija (37 %) in spletnih strani (27 % vseh znanih objav).

Največ dogodkov je bilo po vsebini izpeljanih na umetniškem in kulturnem področju, polovica manj jih je bilo izobraževalnih, čez 1.500 pa jih je bilo namenjenih temi Aktivno z mladimi in za

mlade, kar kaže na aktualnost projekta glede na razmere in pereča vprašanja na ravni celotne države. Tudi področje osebnostne rasti ter ohranjanje dediščine za uveljavljanje trajnostnega razvoja za vse so teme, ki so zbudile zanimanje pri izvajalcih, ko so pripravljali svoje dogodke. Največ zanimanja udeležencev so pritegnile prireditve s področja kulture in umetnosti, izobraževanja, ohranjanja dediščine, dejavnosti za mlade ter športa. Udeleženci so bili nad dogodki navdušeni (48 %) oziroma jih ocenjujejo kot ugodne (45 %). Več kot 10.900 obiskovalcev je želelo od izvajalcev dobiti še več informacij o možnostih vključevanja v njihove dejavnosti.

Natančno poročilo s podrobnejšimi kazalniki bomo na ACS pripravili in objavili v začetku leta 2014.

Ajda Turk, zunanja sodelavka ACS
E: ajda.turk@acs.si

Dobitniki priznanj za promocijo učenja in znanja odraslih

Izobraževanje odraslih postaja gibalno razvoja na vseh področjih – osebnem in poklicnem. Prispeva k napredku posameznika in tudi širše lokalne skupnosti. Z ozaveščanjem pomena vseživljenjskega učenja (v vseh starostnih obdobjih ter v vseh vlogah, v katerih se človek znajde) krepimo pozitivno družbeno klimo. Na ACS verjamemo, da k temu lahko prispevajo tudi Dobitniki priznanj za promocijo učenja in znanja odraslih. Izberemo jih ob koncu leta.

Imamo nove dobitnike priznanj

V okviru TVU vsako leto septembra objavimo Razpis za priznanja za promocijo učenja in znanja odraslih. Do zdaj je bilo izbranih 188 dobitnikov – predstavljamo jih z [video-portreti](#). Ne glede na to, ali gre za posameznike, skupine, društva ali podjetja, ustanove, lokalne skupnosti, prav vsi pričajo o tem, da za učenje ni nikoli prepozno ter da je izobraževanje in učenje odraslih tisto področje človekovega bivanja, ki ga ne moremo jemati za samoumevnega.

Decembra je Komisija za podeljevanje priznanj za promocijo učenja in znanja odraslih izbrala pet novih dobitnikov za leto 2013. Med posamezniki bodo priznanje prejele: **Jasmina Levičar** iz Žegarja, **Marija Imperl** iz Radeč in **Mirjana Šibanc** iz Velenja. Vse prepričajo s

svojo predanostjo in zavzetostjo pri lastnem učenju in učenju drugih ter pozitivnim zgledom.

Med skupinami bo priznanje prejel **Študijski krožek – Med zgodovino in sodobnostjo** iz Tolmina, ki izstopa po svojem zagnanem delu pri oživljanju kulturne dediščine, tj. oblačilne kulture v času Tolminskega punta v začetku 18. stoletja. Raziskati ta čas zgodovine, poiskati ustrezne materiale in pravilno sešiti obleke iz tistega časa, ni bil 'mačji kašelj'. Danes svoj trud predstavljajo na različnih prireditvah. Tolminski muzej z njimi sodeluje že ves čas delovanja.

V Sloveniji deluje kar nekaj podjetij, ki vlagajo v znanje svojih zaposlenih, hkrati pa prispevajo k promociji vseživljenjskega učenja tudi v širši lokalni skupnosti. Podjetje **Kolektor Group d.o.o.** iz Idrije je le eden teh. Petkova izobraževanja, razvito mentorstvo s študenti kot bodočimi zaposlenimi strokovnjaki, nenehna rast proizvodnje ter srečevanja z nekdanjimi zaposlenimi je le nekaj dosežkov tega podjetja.

V začetku novega leta bomo letošnje dobitnike obiskali tam, kjer najbolj uspešno delujejo, in posneli njihove video portrete. Videli jih boste maja na nacionalnem odprtju TVU 2014.

Vsem dobitnikom čestitamo!

Ajda Turk, zunanja sodelavka ACS
E: ajda.turk@acs.si

TVU se povezuje

Z dozdajšnjimi izpeljavami projekta TVU povečujemo njegovo prednost pred drugimi festivali učenja v svetu. Odlikujeta ga namreč izjemno število dogodkov in njihova razpršenost po vsej državi. S Parado učenja smo TVU-ju dodali novo razsežnost: prostorsko in časovno zgoščeno predstavitev priložnosti za vseživljenjsko učenje na končnem številu (sedmih) prizorišč. Povezali pa smo se tudi s somišljeniki v mednarodni areni.

Parada učenja 2013

V letu svoje polnoletnosti je TVU doživel pomemben razvojni in promocijski preboj. Na temelju izkušnje s [Parado znanja](#), ki jo je ACS organiziral leta 2005 v Parku Zvezda v Ljubljani, smo se prijavili na namenski zaprti razpis Evropske komisije in pridobili sredstva za izpeljavo novega projekta [Uresničevanje prenovljenega Evropskega programa za učenje odraslih 2012–2014 v Sloveniji](#), financiranega iz programa Vseživljenjsko učenje in lastnega deleža MIZŠ.

Tako smo v sodelovanju s koordinatorji TVU v času od 10. do 19. maja v Novi Gorici, Žalcu, Slovenj Gradcu, na Jesenicah, v Novem mestu, Murski Soboti in na Magolniku nad Radečami izpeljali Parado učenja 2013. Ti zgoščeni dogodki so potekali na javnih mestih, navduševali in privabljali so najširšo javnost, izjemno zanimivi pa so bili tudi za medije, in sicer krajevne in državne.

Široki razpršenosti dogodkov TVU po vsej državi smo tako dodali še nekaj prebojnih, vrhunskih dogodkov, ki so jih poleg festivalskih predstavitev na stojnicah in odrih (v primeru Radeč pa sredi hribov) odlikovala tudi strokovna srečanja. Več o tem na [spletni strani posameznih Parad učenja](#). V naslednjem letu bomo pod okriljem prej omenjenega projekta skupaj z novimi sedmimi koordinatorji Parado učenja ponovili.

Treba je še omeniti, da je projekt širši, saj smo v njem do zdaj pridelali tri odlične polurne video-publikacije: [Priložnosti so! Programi usposabljanja za brezposelne](#), [Stkane zgodbe. Podeželje kot priložnost za razvoj pismenosti in temeljnih zmožnosti](#) ter [Svetovanje za znanje. Svetovalna podpora odraslim za izobraževanje in učenje](#). V pripravi je četrta video-publikacija na temo učečih se skupnosti, ki bo izšla spomladi 2014. Celoten projekt in njegovi rezultati so opisani na [projektu spletni strani](#), opravljene dejavnosti pa bomo predstavili tudi v [e-glasilu Parade učenja 2013](#).

Projekt ARALE

S TVU in promocijsko kampanjo Zgledi vlečejo smo v letu 2013 sodelovali v [projektu ARALE](#) (Awareness Raising for Adult Learning and Education), ki ga je vodilo Evropsko združenje za izobraževanje odraslih (EAEA). Eden najvidnejših projektnih rezultatov je zbirka primerov dobre prakse ozaveščanja javnosti o pomenu in pojavnih oblikah izobraževanja odraslih.

Na projektni spletni strani je prikazanih 56 primerov iz 19 evropskih držav, razvrščeni so glede na vrsto javnosti, ki jih (primarno) nagovarjajo: [najširša javnost](#), [specifične ciljne skupine](#) ter [politična javnost](#). Zbirka je nedvomno zanimiva odskočna deska za vse, ki delujemo na tem področju in se želimo seznaniti s pristopi, ki jih ubirajo drugi, ali pa jih celo privzeti in prikrojiti našim razmeram.

Drugi mejnik v projektu ARALE je bila zaključna konferenca, izpeljana 2. in 3. oktobra 2013 v Bruslju. Na njej smo se seznanili z nekaterimi primeri dobre prakse, ki so zadevali festivale učenja, uveljavljanje glasu učečih se, usposabljanje uspešnih učečih se za mentorske vloge, televizijsko oglaševanje programov pismenosti in [sorodne vsebine](#). Okrog 70 udeležencev iz 22 držav je razpravljalo o prihodnosti promocijskih kampanj, vključevanju zglednih učečih se v ozaveščanje različnih vrst javnosti, partnerstvih in sponzorstvih, ki lahko podpirajo te procese, ter mednarodnem prenosu inovacij.

Prispevali smo naše izkušnje in mnenja v delavničnih razpravah, intervjujih ter v zaključni panelni razpravi. Več informacij je na voljo v [poročilu s konference](#), [zvočnih zapisih](#) ter obeh publikacijah o projektu ARALE ([ARALE Conference report](#) in [ARALE Conference recommendations](#)).

Hrvaški festival učenja

Konec septembra smo bili povabljeni v Zagreb na odprtje sedmega hrvaškega TVU. Dogodek je odlikovalo javljanje koordinator-jev TVU iz vseh hrvaških županij v živo.

Na otvoritveni slovesnosti so bila podeljena [tri priznanja](#), poimenovana 'Maslačak znanja' (Regratova lučka znanja), za izjemne učne dosežke odraslih. Veliko pozornost pa je požel tudi prvi 'promotor vseživljenjskega učenja', znani hrvaški športnik, olimpijski plavalec,

Gordan Kožulj. Vzporedno s športnimi uspehi je nizal dosežke tudi v svojem izobraževanju, zato je postal zagovornik slednjega ne le v okviru TVU, temveč tudi v drugih projektih [Agencije za poklicno izobraževanje in izobraževanje odraslih](#) (ASOO), še zlasti v kampanji za spodbujanje izobraževanja športnikov. V popoldanskem delu odprtja je bila predstavljena hrvaška *Strategija izobraževanja, znanosti in tehnologije*, v kateri vseživljenjsko učenje in izobraževanje odraslih zavzemata pomembno mesto.

Hrvaški festival učenja organizira ASOO v sodelovanju s partnerji iz vse države. Teh je bilo letos okrog 700, v tednu od 30. septembra do 6. oktobra 2013 so izpeljali več kot 500 dogodkov. Tudi oni so posebno pozornost posvetili evropskemu državljanstvu, saj je slednje z letošnjim vstopom Hrvaške v EU pridobilo nove razsežnosti.

Mednarodna konferenca v Vilni

Zadnja letošnja priložnost za mednarodno promocijo TVU je bila konferenca v Vilni, 9. in 10. decembra 2013, z naslovom *Opremljamo odrasle za 21. stoletje. Združujemo sile za izboljšanje zmožnosti in kompetenc*.

Pod taktirko Evropske komisije (DG EAC), Unescovega inštituta za vseživljenjsko učenje

(UIL) ter litvanskega Ministrstva za izobraževanje in raziskovanje je okrog 200 udeležencev prisluhnilo predstavitvam in razpravljalo o Unescovem Globalnem poročilu o učenju in izobraževanju odraslih: Premislek o pismenosti ([GRALE II](#)), o rezultatih raziskave o zmožnostih odraslih ([PIAAC](#)) s poudarkom na evropskih državah ter o pogledih Evropske komisije na izzive izobraževanja odraslih v Evropi.

V delovni skupini o prednostni obravnavi pismenosti in ključnih spretnosti smo poleg predstavnikov Francije in Irske predstavili naša politična in strokovna prizadevanja. V drugih treh skupinah so udeleženci spoznali primere dobre prakse in razpravljali o širših družbenih in državljskih učinkih večje udeležbe v izobraževanju odraslih, kakovosti, učinkovitosti in enakopravnosti kot temeljih za financiranje ter o partnerstvih, sodelovanju in usklajevanju v izobraževanju odraslih.

Zaključni razpravljalci so izhajali iz priporočil delovnih skupin in s pomočjo avditorija zasnovali akcijski načrt na ravni Evrope, posameznih držav, regij in lokalnih skupnosti.

Mag. Zvonka Pangerc Pahernik, ACS
E: zvonka.pangerc@acs.si

Kotiček je vaš

TVU zajema paleto raznovrstnih prireditev, ki so namenjene različnim ciljnim skupinam. Radi bi vam predstavili vso barvitost dogodkov, zato smo tokrat besedo dali kar nekaterim koordinatorjem in izvajalcem prireditev, da jih sami predstavijo.

Forum socialnega podjetništva v Centru za mlade Ruše

V prostorih Centra za mlade Ruše (CEZAM Ruše) se je 7. junija 2013 odvil razvojni forum z naslovom *S socialnim podjetništvom do novih delovnih mest v Rušah*. Regionalni razvojni forum so pod častnim pokroviteljstvom evropskega poslanca Iva Vajgla organizirali

Center za mlade (CEZAM) Ruše, Slovenski forum socialnega podjetništva in TIC Ruše. Prireditev je potekala v projektu TVU 2013, v katerem CEZAM sodeluje kot območni koordinator.

Na prireditve smo želeli privabiti predvsem mlade in iskalce zaposlitve oziroma vse, ki bi želeli dejavno prispevati k lokalnemu in regionalnemu razvoju. Udeležencem smo ponudili informacije o možnostih razvoja podjetništva na podeželju. Zvrstila so se predavanja, med njimi naj še posebej omenim splošna predavanja o socialnem podjetništvu, in primeri dobrih praks: Sebastjan Pikl je predstavil socialno podjetje Zadruga Dobrote in njihov projekt Tekstilnica, Eva Perčič je spregovorila o iniciativi Coworking Slovenija, Tomaž Zver pa je predstavil Sončne Zadruga.

Obiskovalci so se strinjali, da lahko z medsebojnim sodelovanjem zagotovimo priložnosti za nove samozaposlitve, vzpostavimo lokalno energetska in prehransko samooskrbo ter vzpostavimo konkurenčno turistično ponudbo z aktiviranjem lokalnih turističnih virov.

Udeležencem sta bila predvsem vseč dva primera dobre prakse v Sloveniji, in sicer: Coworking Slovenija, ki ga izvajajo v kinu Šiška, ter Zadruga Dobrote s projektom Tekstilnica, ki sta zelo močno razvita v Dravogradu, Mežici, Ravnah na Koroškem ter na drugih območjih Koroške.

Natalija Švajger, CEZAM Ruše
E: natalija.svajger@cezam.org

Prireditve TVU v Kosovelovi knjižnici Sežana

Letos smo med prireditve v projektu TVU uvrstili precej dejavnosti, s katerimi smo obeležili 65-letnico ustanovitve Kosovelove knjižnice Sežana in 50-letnico poimenovanja te ustanove po pesniku Srečku Kosovelu.

Skušali smo zajeti dejavnosti, katerih osnovni cilji so bili obeležiti obletnico, približati dejavnosti uporabnikom naše knjižnice in spodbuditi okolje k večjemu sodelovanju, predvsem medgeneracijskemu.

Dejavnosti so potekale v vseh enotah Kosovelove knjižnice, torej v Sežani, Komnu, Divači in na Kozini. Med 34 izpeljanimi prireditvami bi izpostavili le nekatere.

Skupina osnovnošolcev je pod mentorstvom strokovnih sodelavk naše knjižnice Marije Godnič in Maje Razboršek predstavila vodnik KrižemKras ... po Sežani. Ta je sovpadel s predstavitvijo knjige Janka Kastelica z naslovom Sežana, ljudje in kraji skozi čas. Tako mladi ustvarjalci kot tudi Janko Kastelic, sicer slikar, so nam predstavili razvoj Sežane in znamenite Sežance, ki so (so)oblikovali kulturno, družbeno in gospodarsko podobo kraja. Obe deli sta bili prvič predstavljeni 16. maja 2013 v prostorih naše knjižnice.

Vabimo vas, da preberete tudi [daljšo predstavitev](#) nekaterih naših prireditev.

Mag. Magdalena Svetina Terčon, Kosovelova knjižnica Sežana
E: magdalena.svetina-tercon@guest.arnes.si

Znanja ni nikoli dovolj!

Agan Kovač je Koprčan, star 45 let, zaposlen na Pošti Slovenije. Že od malih nog je rad v naravi. Še zlasti mu je pri srcu les, zato se je izučil za obdelovalca lesa. Svoj poklic je

opravljaj tri leta. Ker je komunikativen in je rad v stiku z ljudmi, ga je zatem privabilo delo poštarja.

Središče za samostojno učenje na Ljudski univerzi Koper je prvič obiskal v letu 2005. Sprva ga je pripeljala želja po dodatnem znanju italijanskega jezika, ki se ga je učil s pomočjo gradiv za samostojno učenje na CD-romih in ob podpori mentorja. Ker je za tovrstno učenje potrebno tudi osnovno znanje računalništva, je učenje italijanščine dopolnjeval z pridobivanjem potrebnih veščin s tega področja. Preverjanje znanja je sprva potekalo prek vaj v programu, kar je zanj sčasoma postalo premalo.

Zato ga je mentor v središču seznanil s svetovnim spletom, kjer je odkrival neskončne priložnosti za vseživljenjsko učenje.

Sčasoma so ga pritegnile tudi druge vsebine, zlasti angleščina, ki mu je bila v veliko pomoč pri brskanju po spletu. Agan redno obiskuje to javno dostopno točko na LU Koper. Pri delu je samostojen in se rad spopada z novostmi in s prednostmi informacijsko komunikacijske tehnologije.

»V Središče za samostojno učenje prihajam, ker se rad učim, znanja pa ni nikoli dovolj. Pogoji za učenje so dobri, gradiv je dovolj in mentorji so nam v veliko pomoč«, pravi simpatični in vedno prijazen Agan.

Med obiskovalci središča je Agan Kovač zagotovo zgled vseživljenjskega učenja posameznika. V prvi polovici junija 2013 smo na Ljudski univerzi Koper v evidenco njegovih obiskov središča zapisali zaporedno številko 500. V TVU smo mu kot naj-učečemu se

posamezniku v središču za ta dosežek podelili priznanje.

Branko Vuga, Ljudska univerza Koper

E: ss.ucenje@lu-koper.si

18. TVU gre na 'regrutacijo'*

Ljudska pesem pravi: »Minila je hladna že zima in prišla je ljuba pomlad, dekle se po vrtu sprehaja, gre drobne rožice sjet.« A o rožicah pozneje.

Kaj nam je pomlad prinesla v pokrajino ob Muri? Obilo vode, manj čebel kot običajno, direktivo o semenih in ne nazadnje tudi TVU. Vse to pa je tako ali drugače podprto s stalnim 'bombardiranjem' o tem, da je vse, kar počnemo, predrago. Namesto, da bi nam življenje, ustvarjalnost in učenje pomagali narediti ljubo / drago / vredno, nam govorijo, da smo predragi, in želijo, da bi vsi, tudi naša regija, delali za malo ali nič denarja. In to samo tisto, kar koristi državam prve EU lige.

Ustvarjalci dogodkov v TVU 2013 pa nasprotno verjamemo, da bomo lahko jutri in čez dvajset let živeli le od lastne pameti, ustvarjalnosti, veščin in spretnosti, kulturnih dobrin, vztrajnosti, iznajdljivosti, tradicionalnih vrednot, med katere štejem predvsem tudi pokončnega in upornega duha, saj z Benjaminom Franklinom verjamemo, da »investiranje v znanje izplača najvišje obresti.«

V TVU 2013 so koordinatori (Ljudska univerza Murska Sobota, Razvojna agencija Sinergija, Zveza kulturnih društev Lendava, Gimnazija Franca Miklošiča Ljutomer in tudi regionalni zavod za zaposlovanje) skupaj s sto organizacijami, skupinami, društvi in posamezniki pripravili 533 dogodkov.

In kaj imajo skupnega voda, direktiva o semenih, čebele, znanje in položaj v regiji?

Ob polnoletnosti TVU sta na evropski ravni dogovorjeni vodilni temi Pridobivamo in udejanjamo državljske kompetence in Vode povezujejo, poleg teh pa še: Znanje za

zaposlovanje in socialno podjetništvo, Ohranjamo dediščino, Uveljavljamo trajnostni razvoj za vse, Aktivno z mladimi in za mlade, Dejavno v tretjem življenjskem obdobju.

S temi temami je tako kot z vrednotami – manj jih je, bolj so ogrožene, bolj jih promoviramo. Vodo in semena bi kar sprivatizirali – EU in multinacionalke, trajnostnega razvoja brez javno dostopne vode, domačih semen in kulturne dediščine pa ni. Položaj mladih in starejših je vedno bolj ogrožen, zato pričakujejo, da se bodo kar sami reševali; socialno podjetništvo je rešilna bilka za brezposelnost – delno seveda ja. Na koncu pa pričakujejo, da imamo prav zdaj, ko država nudi vedno manj možnosti za njihov razvoj, vsi kompetence, torej znanje, veščine in spretnosti – poklicne in splošne, med njimi tudi državljanske.

In kje so pri vsem tem čebele in uvodno omenjene rožice? Naša slovenska, uradno kranjska čebela je med najbolj razširjenimi in medonosnimi v Evropi. Običajno govorimo, da smo Slovenci kot čebele – pridni, delovni in marljivi. Zadnje raziskave pa govorijo še o drugih lastnostih čebel: znajo se prilagoditi, v svojem kratkem življenju opravljajo vsaj štiri različna dela, poiskati in najti znajo nove pašnike in celo računati znajo.

Želim, da so nam, te na koncu našte lastnosti čebel vodilo, zato ponovno pravim, da smo Prekmurci, Prleki in Štajerci vedno našli izhod iz minulih kriz in ga bomo našli tudi tokrat. Mogoče tudi s pomočjo znanj, vedenj, izkušenj in priložnosti, ki se ponujajo v TVU.

Pa eno lepo marjetico, ki je simbol TVU, vam poklanjam.

*regrutacija = je po prekmursko nabor (regrut = nabornik) oziroma dogodek, ko so nekoga spoznali za odraslega / sposobnega za vojaka

Lujz Sraka, Ljudska univerza Murska Sobota
E: alozj.sraka@lums.si

V TVU 2013 smo vključili vse generacije

Večkrat poudarjamo in objavljamo, da so na naši ustanovi dobrodošli vsi, ne glede na starost in izobrazbo. Tako je bilo tudi tokrat, ko smo v TVU vključevali vse generacije in najrazličnejše oblike in vsebin učenja. Otrokom

so bile namenjene razne ustvarjalne delavnice, starejši so se razveselili računalniških delavnic, ko so se imeli možnost naučiti uporabljati osnovne funkcije, si ustvarili elektronski naslov ipd. Poznavanje dela z računalnikom zanje pomeni veliko več – pomeni samostojnost, neodvisnost in socialno vključenost. Zelo dobro so bile obiskane vse dejavnosti, kjer so se ljudje dejavno vključevali v dogajanja in so lahko praktično preizkusili kaj novega.

»Ne učimo se za šolo, marveč za življenje«, je dejal filozof Seneka. Ta misel je bila ena izmed tistih, ki so nas, zaposlene na Ljudski univerzi Šentjur, vodile pri koordinaciji in izvajanju prireditve TVU 2013.

Ker je ljudem narava blizu in so zato izobraževanja, ki nas učijo o naravnih zdravilih, uporabnih rastlinah z domačega vrta ipd., vedno dobro obiskana, je bilo precej prireditev na to temo. Slušatelji niso ostali le v učilnici, temveč so se odpravili ven, na teren: včasih v bližnjo okolico, spet drugič na ogled bližnjega arboretuma na Colu.

Obiskali so vrt Marije in Franca Jožefa. Cvetoč in razgiban vrt ima le malo ravnine, a se je v njem znašel tudi majhen ribnik, nad katerim je unikatno izdelana ptičja hišica, Jožetovo ročno

delo. Za okrasnimi grmički se odpira lep razgled na okoliško hribovje in naselja, kjer se človeku spočije oko. Hvaležni za nova znanja in spoznanja so se obiskovalci vrnili z bližnje hribovske vasice, kjer je veliko neodkritih in širši javnosti še neznanih biserov. S sabo so prinesli tudi kakšno rastlino z zdravilnimi močmi, ki jim jo je podaril gostitelj.

Vabimo vas, da si zapis o celotnem dogajanju preberete [tukaj](#).

Alja Polenek, Ljudska univerza Šentjur

E: alja.polenek@lusentjur.si

Mestna knjižnica Ljubljana in TVU 2013

Knjižnice smo z učenjem in izobraževanjem povezane od naših začetkov in tudi danes spadata vseživljenjsko učenje in izobraževanje med naše temeljno poslanstvo. Z najrazličnejšimi dejavnostmi vse leto prispevamo k uresničevanju ideala: Slovenija – učeča se dežela.

V Mestni knjižnici Ljubljana (MKL) smo se osemnajstemu TVU že tradicionalno pridružili v vlogi tematskega koordinatorja. Svoje moči je združilo 42 izvajalcev, med katerimi so prevladovali knjižnice – večje in manjše, iz urbanih in podeželskih okolij, med njimi tudi Potujoča knjižnica. Program so s svojimi dejavnostmi obogatili tudi Borza dela, Borza znanja, Središče za samostojno učenje, Točke vseživljenjskega učenja in Trubarjeva hiša literature. Svoje so prispevali tudi različni

zunanj partnerji: Mobin, zavod za mobilnost in informiranje mladih, Športno društvo Metulj, Jezikovno središče MojMaestro, Društvo SPIRSA idr.

Skupno smo tako izpeljali 84 različnih prireditvev. Udeleženci so lahko izbirali med delavnicami, razstavami, predavanji, tečaji, mentorstvom, literarnimi večeri, vodenimi ogledi, predstavitvami knjig in bralnimi skupinami. Izbirali so lahko tudi med različnimi vsebinami – takšnimi povezanimi z zdravjem, umetnostjo, ustvarjalnostjo, ročnimi spretnostmi, podjetništvom, pa iskanjem zaposlitve, tujimi jeziki, informiranjem itd.

Mozaik spominov na TVU 2013 v MKL je tako zelo pisan. Poleg pestrega sodelovanja bo v njem prav posebno mesto imelo to, da je bila naša kolegica Lilijana Pahor, dobitnica priznanja za promocijo učenja in znanja odraslih v kategoriji učeči se posameznik.

Simona Šinko, Mestna knjižnica Ljubljana

E: simona.sinko@mkli.si

Podjetništvo je ključno za prihodnost

V TVU 2013 smo na UPI – Ljudski univerzi Žalec v začetku maja izvedli okroglo mizo z naslovom Mladi in podjetništvo. Navkljub naslovu je okrogla miza povezovala podjetnike različnih generacij in predstavnike podpornih ustanov, ki so se izkazali kot neprecenljiv vir izkušenj za vsakega mladega podjetnika. Na okrogli mizi so sodelovali Tatjana Štinek, samostojna svetovalka na Območno obrtno-podjetniški zbornici Celje, Stojan Praprotnik, direktor Razvojne agencije Savinja, Svetlana Lazović, bodoča podjetnica, trenutno sodelujoča v projektu z naslovom Podjetno v svet podjetništva, Savinka Geratič, večinska

lastnica podjetja Nieros Metal iz Slovenj Gradca, in Matjaž Štamulak, samostojni podjetnik, premoženjski svetovalac.

Z okroglo mizo smo želeli poudariti pomembnost, ki ga ima področje podjetništva za prihodnost. Prepričani smo namreč, da bomo potrebovali veliko pozitivnih idej ter veliko medsebojnega sodelovanja, da bomo lahko boljše in lepše zaživel.

Vsi govorniki okrogle mize so poudarili, da je v samostojnem podjetništvu najbolj pomembna samodisciplina. Podjetnik sam določa svoj delovni čas, zagotovo pa ne poznate uspešnega podjetnika, ki bi delal 4 ure na dan.

Glavnina je vpeta v svoje delo več kot osem ur na dan, saj so uspešni le tisti podjetniki, ki so poleg navdušenja in zaljubljenosti v svojo idejo pripravljeni tudi vlagati. Največkrat je to cena časa, nekateri pa za svoje ideje plačajo ceno tudi v izgubi svoje družine, zdravja ipd.

Večkrat slišimo izgovore za nedejavnost v slabih tržnih razmerah, ovirah in trenutni svetovni krizi. Ovire so zmeraj bile in zmeraj bodo, to je dejstvo, je na okrogli mizi povedala Savinka Geratič. Vendar do cilja vodi več poti – če je na eni ovira, moraš za uresničitev cilja poiskati drugo pot. Torej ne obstajajo dobre in slabe tržne razmere, obstaja samo napačna strategija.

Sodelujoči na okrogli mizi smo bili enotnega mnenja, da se lahko veselimo prihodnosti. V ljudeh bo namreč ponovno prebujena želja po sodelovanju in podjetnosti, ki vzame tam, kjer na videz ni nič, in iz tega naredi priložnost za delo in zaslužek. Prav na to je opozoril že Prešeren v svoji pesmi, da sta zvesto srce in delovne ročice dota, ki je nima milijonarka.

Irena Linasi Rogač in Biserka Neuholt Hlastec, UPI – ljudska univerza Žalec

E: biserka.neuholt@upi.si

TVU gostuje

TVU se je v zadnjih osemnajstih letih uveljavil kot vseslovenska prireditelj, ki povezuje raznovrstne izvajalce izobraževanja in učenja ter udeležence vseh generacij, s tem pa omogoča uveljavljanje koncepta in prakse vseživljenjskega učenja v naši družbi. Naša pozornost je zato namenjena predstavitvi tega projekta na različnih prireditvah doma in po svetu. V zapisih, ki sledijo, več pozornosti namenjamo temu, kako smo namen promocijske kampanje, dobitnike priznanj in številne prireditve predstavili na Festivalu za tretje življenjsko obdobje, evropskem portalu InfoNetu in v drugih slovenskih medijih.

Predstavitev naših dejavnosti na 13. Festivalu za tretje življenjsko obdobje

Andragoški center Slovenije se je s svojimi partnerji (Ljudsko univerzo Nova Gorica, Knjižnico Šmarje pri Jelšah, Ljudsko univerzo Murska Sobota, Posoškim razvojnim centrom, Kulturno turističnim rekreacijskim centrom Radeče, Centrom za izobraževanje odraslih Slovenj Gradec – MOCIS, Mestno knjižnico

in Zasavsko univerzo Trbovlje) predstavil na [13. Festivalu za tretje življenjsko obdobje](#) (F3ŽO), ki se je odvijal od 1. do 3. oktobra 2013 v ljubljanskem Cankarjevem domu.

Ljubljana, Zavodom za izobraževanje in kulturne dejavnosti Ljubljana – Zavodom BOB, Zavodom za izobraževanje in kulturo Črnomelj

Številni obiskovalci so spoznavali naše projekte in izdelke, ki so povezani z dejavnim staranjem in medgeneracijskim sodelovanjem, ter se

naučili česa novega. Med poplavo komercialnih stojnic je bil naš skupni razstaveni prostor za nekatere prav dobrodošel, še posebej takrat, ko so bili deležni predstavitev ljudi, ki se učijo in imajo kaj pokazati. V pogovorih s partnerji in obiskovalci smo ugotavljali, da so [dobitniki Priznanj ACS za promocijo učenja in znanja odraslih](#) ([Oblikovalke tekstilnih izdelkov iz Murske Sobote](#), [Marija Metlika](#), [Lilijana Pahor](#) in [Društvo gluhih in naglušnih Ljubljana](#)) v vlogi ambasadorjev učenja z osebnim stikom pritegnili veliko pozornosti mimoidočih. Vsekakor upamo, da smo obiskovalce s pogovori in predstavljenimi primeri dobrih praks spodbudili za kakršno koli učenje.

ACS je sodeloval tudi v izobraževalnem programu festivala, in sicer z dvema video predstavitevama ([Stkane zgodbe](#), [Svetovanje za znanje](#)) in razpravama.

Galerijo fotografij s festivala objavljamo na [ACS Facebook strani](#).

O najboljših zagovorniki učenja na evropskem portalu InfoNet

Na [spletni strani InfoNeta](#) je objavljen članek z naslovom [Learners are the best advocates](#) (Učeči se so najboljši zagovorniki učenja), katerega avtorica je sodelavka ACS, mag. Zvonka Pangerc Pahernik.

V članku so v ospredju učeči se, ki so prejeli [Priznanja ACS za promocijo učenja in znanja odraslih](#). Vsi dobitniki so namreč premagali na videz nepremagljive ovire, da so dosegli svoj cilj, ali pa so s svojim zgledom k učenju pritegnili mnoge. Omenjena priznanja je v TVU od leta 1997 prejelo že 188 učečih se. Nekateri od njih in njim podobni so postali zagovorniki

učenja kot del promocijske kampanje [Zgledi vlečejo](#). V članku so na kratko predstavljeni še drugi vidiki TVU, ki je z več kot 9.400 dogodki v letu 2013 utrl pot do razumevanja in prakse vseživljenjskega učenja v Sloveniji ter drugi festivali učenja in podobne promocijske kampanje v Evropi.

Vabljeni k branju!

Mateja Pečar, ACS
E: mateja.pecar@acs.si

e-Novičke

Elektronski mesečnik e-Novičke je začel izhajati februarja 2009, ko je sprva delno, nato pa v celoti, nadomestil tiskani mesečnik Novičke (1992–2009). Izdamo praviloma enajst števil v [slovenskem jeziku](#), dve številki pa pripravimo tudi v [angleščini](#) in jih pošljemo partnerjem v tujini.

Posamezne številke od leta 2003 do 2009 so objavljene v arhivu na spletni strani http://www.acs.si/novicke_arhiv.

e-novičke

Z glasilom obveščamo, napovedujemo, poročamo in predstavljamo dejavnosti v izobraževanju odraslih in vseživljenjskem učenju doma in po svetu ter vabimo na izobraževanja, strokovne dogodke in posvete. V posebni rubriki Teden vseživljenjskega učenja objavljamo informativne članke o projektu TVU; letos jih je bilo 25.

Vse koordinatorje in izvajalce TVU vabimo, da redno prebirajo naše glasilo, saj boste le tako na tekočem z vsem, kar v projektu počnemo.

Nevenka Kocijančič, ACS
E: nevenka.kocijancic@acc.si

TVU 2013 v tisku

Časnik Delo je letošnji zapis o Tednu predstavil dan pred svečano otvoritvijo v 'intervjujski' obliki. Začne s citati direktorice izobraževalne organizacije Mocis iz Slovenj Gradca, ki govorijo predvsem o trenutnih razmerah v izobraževanju odraslih v Sloveniji. Enako velja za citate in povzetke mag. Zvonke Pangerc Pahernik, vodje projekta TVU. Nadaljuje z mislimi Ksenije Petek, vodje svetovalnega središča v Novi Gorici, in konča z izjavami direktorice Ljudske univerze Nova Gorica, Nade Uršič Debeljak. Članek dopolnjujeta dva okvirčka: v prvem so primerjalni podatki o številu izvajalcev, prirediteljev in obiskovalcev za leta 1996, 2006 in 2012, ki nazorno kažejo razmah projekta v tem obdobju, v drugem pa je

napoved TVU 2013, njegove otvoritve v Novi Gorici in Parade učenja.

Dan kasneje je o TVU pisal Večer. Večerov članek je regionalno obarvan. Piše o prireditvah, vključno s Parado učenja, ki jih v koroški regiji organizira zavod Mocis iz Slovenj Gradca. Poleg tega pa avtorica piše tudi o namenu in pomenu samega projekta.

Z nekaj splošnimi podatki o TVU začne članek v Dnevniku, ki je bil objavljen v torek, 14. maja, drugi dan uradnega termina Tedna. Nato pa se, enako kot v člankih v Delu in Večeru, novinar razpiše o regionalnih prireditvah, v tem primeru v Posavju. Poroča o prireditvi v brežiški enoti območnega zavoda za zaposlovanje in o prireditvah v krškem srednješolskem centru. Sledi pripoved direktorice krške Ljudske univerze o delovanju njihove ustanove. Naslednji dan je Dnevnik objavil pogovor z mag. Zvonko Pangerc Pahernik, vodjo projekta TVU. Odgovarjala je na vprašanja o motivih Slovencev za nadaljnje izobraževanje in usposabljanje, o razmerah v izobraževanju odraslih v Sloveniji, ovirah pri tem, vlogi politike. Pogovor se konča z odgovorom na vprašanje, kaj je temeljni cilj Tedna.

Glede na to, da je svečana otvoritev, osrednja prireditev TVU, potekala v Novi Gorici, je bilo pričakovano, da bodo o njej pisale tudi Primorske novice. Krajši članek je bil objavljen 11. maja, dan po dogodku. Opisana je bila

celotna prireditev – od uvodnega predavanja na temo vloge žensk, do naštevanja nagrajencev, med katerimi je izpostavljena nagrajenska, ki prihaja z Goriškega.

Nekoliko drugačen je bil prispevek v Slovenskih novicah – karikatura Aljane Primožič.

Naj omenim še Šolske razglede, strokovnoinformativni časnik za vzgojo, izobraževanje, znanost in kulturo, ki je letos Tednu namenil dva članka. Prvega, objavljen je bil konec aprila, je napisala Ida Srebotnik, letošnja dobitnica nagrade na področju šolstva. V njem napoveduje dogodek, ob tem pa, izhajajoč iz svojih izkušenj, razglablja, zakaj pri mnogih ljudeh ni interesa za nadaljnje izobraževanje in usposabljanje niti za iskanje informacij o možnostih za to. Štiriindvajsetega maja, nekaj dni po zaključku TVU, je bil v Šolskih razgledih objavljen še članek mag. Zvonke Pangerc Pahernik, ki najprej povzame dosežke ravnokar končanega Tedna, nato pa piše o Paradi učenja, novi promocijski akciji, ki ga je financirala Evropska komisija in je potekala v času TVU v sedmih slovenskih krajih v sodelovanju z lokalnimi koordinatorji TVU. Kot nosilka projekta ga ocenjuje kot uspešnega in ga napoveduje tudi za naslednje leto.

Tisk in druga sredstva množičnega obveščanja – televizija, radio, internet – so pomembno 'orodje' pri uresničevanju ciljev projekta TVU. Organizatorji si nedvomno želimo čim več objav. To pa je seveda odvisno od denarja, ljudi, ki skrbijo za promocijo, in ne nazadnje od medijske privlačnosti področja, v tem primeru izobraževanja odraslih. Smiselna je primerjava publicitete podobnih dogodkov, ki se ponavljajo vsako leto. Mislim, da smo lahko glede na vloženi denar in trud izvajalcev projekta zadovoljni z letošnjim prikazom Tedna vseživljenjskega učenja 2013 v slovenskih časnikih.

Peter Monetti, ACS
E: peter.monetti@acs.si

Gledamo naprej

Na tem mestu bomo pogled uperili v letošnji festival učenja, ki se bo ponekod neuradno začel že takoj po prvomajskih praznikih, svoje odprtje na nacionalni ravni bo doživel 9. maja, uradni termin bo tekel od 12. do 18. maja, neuradno pa še vse do konca meseca junija.

Pomembni datumi:

Dogodek	Rok
Sestanek delovne skupine za razvoj	6. februar 2014
Prvo srečanje izvajalcev in koordinatorjev TVU ter razdelitev promocijskega gradiva TVU 2014	11. marec 2014
Rok za oddajo Pisne namere o prevzemu vloge koordinatorja TVU 2014	17. marec 2014
Prijava dejavnosti v TVU 2014 (prek interneta, po e-pošti ali navadni pošti)	od 24. marca do 18. aprila 2014
Objava spletnega koledarja TVU 2014	prva uradna objava 30. aprila 2014, sicer pa sprotno objavljanje
Nacionalna novinarska konferenca pred začetkom TVU	predvidoma 9. maj 2014
Nacionalno odprtje TVU s podelitvijo priznanj ACS	9. maj 2014
Uradni termin TVU 2014	od 12. do 18. maja 2014
Razširjeni termin TVU 2014	od 1. maja do 30. junija 2014
18. andragoški kolokvij	maj 2014
Zbiranje anket o izpeljavi dejavnosti TVU 2014	od 1. junija do 31. julija 2014
Razpis za priznanja za promocijo učenja in znanja odraslih za leto 2014	od 15. septembra do 14. oktobra 2014 november 2014
Izbor dobitnikov priznanj in obveščanje prijaviteljev o izidih	november ali december 2014

[Delovna skupina za TVU na ACS](#) vam želi uspešen TVU 2014 in vas vabi, da obiščete [spletno](#) in [Facebook](#) stran, kjer boste lahko sledili novostim v zvezi z letošnjim Tednom.